

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie wieczorem.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Cena pojedynczego
egzemplarza

Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.

Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3 (Tel. 73).

5000 Mp.

Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31 (Tel. 178).

Sygnaly przyszłości.

Lwów, 8. października.
Jako Europejczycy posiadamy wiele wrodzonej dumy z powodu odwiecznej wyższości naszej niedużej części świata nad innymi kontynentami. Dziś jednak nasza duma europejska jest narażona na liczne upokorzenia. Pragniemy wskazać na jedno z nich, które na szczęście nie dotyczy bezpośrednio przeciętnych Europejczyków, odnosząc się jedynie do dyplomatów. Oto sprawy europejskie nabierają coraz bardziej znaczenia zagadnień partykularnych, pozostających poza orbitą polityki światowej. Spory mocarstw europejskich przestały już być sporami światowymi — w tym znaczeniu, w jakim „światowa” była jeszcze wojna ostatnia, — natomiast zagadnienia światowe są dziś związane z czynnikami poza-europejskimi. Ognisko polityki światowej przesunęło się na Pacyfik, który — jak to widać coraz wyraźniej — staje się Oceanem Przyszłości, wielkim morzem śródziemnym przyszłych wieków i przyszłych cywilizacji. Narody europejskie wplątane w beznaście opłakaną sytuację z powodu katastrofy gospodarczej państw środkowej i wschodniej Europy nie mają już na tyle sił, aby móc zabezpieczyć dla siebie w tej przyszłej polityce światowej taką rolę, jakaby odpowiadała ich ambicjom.

Ktoś zauważył, że dziś właściwie tylko dwa narody europejskie prowadzą politykę światową. Narody te — to Anglia i Rosja. Ekspansja Rosji sowieckiej na terenie azjatyckim była już niejednokrotnie omawiana na łamach naszej prasy. Od czasu zlikwidowania Republiki Dalekiego Wschodu Rosja odzyskała dostęp do Pacyfiku. Dąży zaś nadto do zdobycia sobie dostępu do Oceanu Indyjskiego, który jako węzłowe żegluga jest ściśle związany z największym z oceanów. — Anglia jak na razie zachowuje dla siebie panowanie nad Oceanem Indyjskim; ponadto zaś coraz żywiej interesuje się zagadnieniami Pacyfiku. W Singapurze, które jest bramą łączącą oba oceany, buduje Anglia olbrzymią bazę dla swej przyszłej ekspansji. Ujednostajnienie polityki wszystkich części imperium brytyjskiego wobec problemu światowego, a przede wszystkim koordynacja polityki dominjów pacyficznych: Kanady i Unji Australijskiej, objawiających tendencje separatystyczne, z polityką centralnego ośrodka w Londynie, stanowią przedmiot obrad obecnej konferencji dominjów w Londynie — i rzecz znamienna, że konferencja ta absorbuje uwagę sir Baldwina i lorda Curzona w wyższym stopniu, aniżeli kryzys niemiecki. Anglia, idąc na Pacyfik, musi

Przed jutrzejszym posiedzeniem Sejmu.

Oczekiwano ataku lewicy. — Nastąpić to może na jednym z posiedzeń następnych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8. października.
(M). Jutrzejsze posiedzenie Sejmu oczekiwane było z wielkim napięciem, spodziewano się bowiem na niemi ataku lewicy na Rząd. Tymczasem posiedzenie to minie prawdopodobnie zupełnie spokojnie, wedle bowiem przyjętych w parlamentaryzmie zwyczajów zgłoszenie

odwrócić się od Europy. Ten charakterystyczny zwrot w polityce angielskiej w porównaniu z okresem rządów Bonar Lawa, zajętego przede wszystkim rozwiązywaniem kwestii Środkowej Europy, oraz Bliskiego Wschodu, stanowi fakt najdotkliwszy dla polityki europejskiej, dla całego naszego — nie waham się użyć tego wyrażenia — europejskiego partykularza.

Obok tych dwóch narodów jeszcze tylko Francja prowadzi w pewnym zakresie politykę światową. Z jednej strony coraz bardziej rozbudowuje ona swoje imperium w Afryce, dokonywując na tamtych gruncie dzieła ogromnego, nie bledącego nawet wobec zamierzeń brytyjskich. Z drugiej strony w miarę jak Anglia wycofuje się z problemów europejskich, Francja uzyskuje coraz większą przewagę na gruncie europejskim. Wobec tego, że sprawy europejskie tak bardzo pochłaniają Francję, nie może ona prowadzić czynnej polityki na terenie pacyficznym, musi się ograniczyć do obrony swego stanu posiadania w tamtych stronach. Ale cały olbrzymi wysiłek polityki państwowej francuskiej w dobie bieżącej świadczy o tem, że naród francuski posiada na tyle siły, iż musi być traktowany jako czynnik równorzędny, przez mocarstwa pacyficzne. Oczywiście do tych mocarstw zaliczyć należy obok Anglii także Amerykę i Japonię (ta ostatnia w heroicznym wysiłku pragnie opanować następstwa katastrofy, wywołanej przez przyrodę tak, aby jej potęga zewnętrzna pozostała nieuszczuplona). Zagadnienia europejskie przestały więc do pewnego stopnia interesować największe narody. Ekspansja tychże idzie w innym kierunku. Najlepszy przykład stanowi Francja. Ofenzywna polityka Francji nad Renem ma, jak to zawsze podkreśla zgodnie z prawdą p. Poincaré, charakter czysto-obronny; zmierza ona do wykonania gospodarczych i politycznych warunków traktatu wersalskiego, oraz do unicestwienia prób reakcji kaizeryzmu w Niemczech. Równoległe z tą rzekomo a-

do laski marszałkowskiej wnioski nagle, mogą być dopiero motywowane na posiedzeniu następnym. Minister Kucharski wyraził nadto życzenie, by projekty ustaw, wniesionych przez Rząd, zostały z porządku dziennego posiedzenia sejmowego zdjęte, aż do czasu wygłoszenia przez Ministra skarbu exposé.

gresywną polityką — Francja prowadzi prawdziwie twórczą politykę w Afryce, spajając przeróżne oddzielone od siebie górami, pustyniami i puszciami kraje w jedną całość polityczno-gospodarczą. Tam też rozpościera się teren istotnej ekspansji francuskiej.

Jakie z tego wynikają konsekwencje dla nas, mizernych Europejczyków? Oto zagadnienia europejskie przestają być problemami, posiadającymi znaczenie ogólne; coraz więcej rozpadają się one na konflikty lokalne, pozbawione znaczenia z punktu widzenia narodów, uprawiających politykę światową. Dlatego o ile na terenie europejskim może dojść do konfliktów, nawet zbrojnych, o charakterze ograniczonym, o tyle my Europejczycy nie powinniśmy się obawiać wybuchu nowej wojny „światowej”. Wojna taka jest możliwa, ale toczyć się będzie po drugiej stronie kuli ziemskiej.

Przyjazd Hiltona Younga.

Hilton Young w Warszawie. — Skład delegacji. — Powitanie. — Ważność roli Hiltona Younga. — Okólnik Prezydium Rady Ministrów.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Warszawa, 7. października.
W niedzielę po południu przybył pociągiem gdańskim do Warszawy p. Hilton Young, b. podsekretarz stanu i członek gabinetu L. George'a. P. Young przybył w towarzystwie p. Trottera, b. wicegubernatora Banku angielskiego, a obecnie wyższego urzędnika angielskiego ministerstwa skarbu, oraz w towarzystwie sekretarza poselstwa polskiego w Londynie p. Trzczińskiego. Na dworcu przyjęli p. Hiltona Younga w imieniu ministra spraw zagranicznych p. Potocki, wyższy urzędnik ministerstwa spraw zagranicznych, a w imieniu pana ministra skarbu dyrektor p. Dzierżanowski. W ubiegły czwartek przybył do Warszawy p. Penson Dion, sekretarz angielskiego ministerstwa skarbu, a w poniedziałek wreszcie przybędzie p.

Natomiast sprawy europejskie przedstawiają się dzisiaj jako zagadnienia szczegółowe, partykularne, przytem nader zawiłane, tworzące splot niezmiernie skomplikowany. Cały ten splot dla mocarstw największych ma znaczenie drugorzędne. My, budujący państwo polskie, jesteśmy w innym położeniu. O prowadzeniu „polityki „światowej”, nie możemy nawet marzyć. Ale na gruncie zagadnień drugoplanowych możemy znaleźć szerokie pole dla naszego działania. O ile to działanie będzie umiejętnie, przed naszą polityką zagraniczną otwierają się wielkie możliwości. A co nam szkodzi, że możliwości „europejskie” dziś już nie stanowią „światowych”?

Krz.

Konferencja w Belwederze.

(Telegram „Gazety Lwowskiej“.)

Warszawa, 7. października.

Dziś, w niedzielę przyjął oddzielnie Prezydent Rzpltej na dłuższym posłuchaniu Ministra spraw wewnętrznych Kiernika i Ministra spraw zagranicznych Seydę. Minister Kiernik złożył Prezydentowi krótkie sprawozdanie o sytuacji wewnętrznej państwa, oraz omówił program najbliższych podróży Prezydenta Rzpltej do ziem wschodnich. Minister Seyda przedstawił obecną sytuację zagraniczną, zwłaszcza jej zagadnienie aktualne, oraz pewne sprawy personalne

Nixon, wyższy urzędnik angielskiego ministerstwa skarbu i kierownik oddziału pożyczek zagranicznych. Wszyscy goście zamieszkali w Hotelu Europejskim.

„Kurier Polski” w związku z przyjazdem p. Younga zaznacza, że sąd, jaki o nas wydadzą po zapoznaniu się bliższym z naszymi sprawami Angliacy, odbije się silnym echem w kołach finansowych całego świata.

*

(Telefonem od naszego koresp.)

Warszawa, 8. października.

(M). W związku z przyjazdem do Warszawy p. Hiltona Younga, Prezydium Rady Ministrów rozesłało do wszystkich Ministrów okólnik, wzywający je do poparcia usiłowań p. Younga wszystkimi środkami.

